

Παναγιώτης Μαυροειδής

Είναι γνωστό ότι η κυβέρνηση ΝΔ-ΠΑΣΟΚ, με την (καθόλου διακριτική) υποστήριξη των πατρónων της ΕΕ, έκαναν ορισμένες υπολογισμένες κινήσεις, ώστε να εκτονώσουν ή τουλάχιστον να θολώσουν τη λαϊκή οργή.

Εδώ εντάσσεται αφενός η μετάθεση της ημερομηνίας των ευρωεκλογών στις 25 Μάη και όχι στον πρώτο γύρο των Περιφερειακών εκλογών, όπως όριζε ο ίδιος ο Καλλικρατικός νόμος και αφετέρου το κρύψιμο των ΠΑΣΟΚ, ΝΔ πίσω από δήθεν “ανεξάρτητους” υποψήφιους.

Πέτυχε αυτή η προσπάθεια; Η εικόνα του εκλογικού χάρτη, από πρώτη άποψη δεν είναι και η καλύτερη. Οι δήθεν “ανεξάρτητοι” υποψήφιοι Περιφερειάρχες που υποστηρίχτηκαν από ΝΔ και ΠΑΣΟΚ, πρώτευαν στις 12 από τις 13 Περιφέρειες. Μοναδική εξαίρεση η Περιφέρεια Αττικής, όπου όμως ο ΣΥΡΙΖΑ δύσκολα μπορεί να πανηγυρίσει για το 23-24% της Ρ. Δούρου, όταν το κοινοβουλευτικό ποσοστό του είναι πάνω από 30%. Επιπλέον, η ΝΔ ετοιμάζεται ήδη για πανηγυρισμούς στο δεύτερο γύρο, όπου αναμετράται με το ΣΥΡΙΖΑ μόλις σε 3-4 από τις 13 Περιφέρειες, με τον τελευταίο να έχει πρακτικά ελπίδες μόνο σε Αττική και Ιόνια.

Οι πανηγυρισμοί αυτοί και οι εντυπώσεις του εκλογικού χάρτη, δεν μπορούν ωστόσο να κρύψουν την **αποσάθρωση του υφιστάμενου αστικού κομματικού συστήματος**. Όποιος κρύβεται και μασκαρεύεται, έχει ήδη έχει χάσει. Η απαξίωση των ΝΔ και ΠΑΣΟΚ στη λαϊκή συνείδηση είναι εκτεταμένη και μη αντιστρεπτή. Η βαριά τους καταδίκη θα γίνει πιο ορατή στην κάλπη των ευρωεκλογών.

Παρ’ όλα αυτά, αν εξετάσουμε όλα τα πολιτικά δεδομένα και τον πραγματικό συσχετισμό δύναμης, τα παραπάνω καθόλου δεν υποδηλώνουν πως εξαντλούνται οι πολιτικές εναλλακτικές του συστήματος. Πολύ περισσότερο, δεν μεταφράζονται σε μια αυτόματη πρόοδο της αναγκαίας ανατρεπτικής λαϊκής δυναμικής για την ανατροπή της κοινωνικής κόλασης.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, σε σημαντικό βαθμό, βρίσκεται μπροστά στην προοπτική να εξαντλήσει την ιδιότυπη ενθάρρυνση που είχε από λαϊκό κόσμο να αποτελέσει ένα (δοκιμαστικό και υπό όρους) εργαλείο ανάσχεσης τουλάχιστον της αντεργατικής επίθεσης.

Δεν πρόκειται για επικοινωνιακά λάθη, ούτε κυρίως ευθύνονται οι επιλογές για τα πρόσωπα. Υπάρχουν δύο κορυφαία πολιτικά θέματα που πρέπει να αποτελέσουν σημεία συζήτησης.

Το πρώτο είναι, ότι **ο ΣΥΡΙΖΑ, πολιτικά, προγραμματικά, έχει επιλέξει να συγκλίνει “προς το κέντρο”**. Ειδικά τους τελευταίους μήνες υπήρξε μια κλιμακωτή και μελετημένη μεθόδευση, από τις συναντήσεις με το ΣΕΒ και τα διαγγέλματα από τις ΗΠΑ ή τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, που πότε ανεπίσημα, πότε επίσημα, έλεγαν τελικά τούτο: Θα διεκδικήσουμε μια άλλη πολιτική, αλλά σαφώς μέσα στο γεωστρατηγικό, κοινωνικό, οικονομικό, θεσμικό και πολιτικό πλαίσιο του συστήματος. Μέσα στην ΕΕ, μέσα στο ΝΑΤΟ, μέσα στη λογική της επιχειρηματικότητας και της προσέλκυσης επενδυτών, μέσα στα αποτελέσματα της ως τώρα δημοσιονομικής προσαρμογής. Η δικαιολόγηση αυτής της επιλογής- για αυτούς που νοιώθουν την ανάγκη να δικαιολογούνται, καθώς δεν την έχουν όλοι- είναι γενικά γνωστοί: “Καθησυχάζουμε τους αντιπάλους με προσεχτικά βήματα, ενώ ταυτόχρονα αποφεύγουμε να τρομάξουμε ένα συντηρητικό κόσμο που μας προσεγγίζει”.

Η συλλογιστική αυτή δεν επιβεβαιώνεται. Αντίθετα, αποθαρρύνει, αποκοιμίζει τον λαϊκό παράγοντα. Αποθρασύνει τον αντίπαλο και μεταφέρει την αντιπαράθεση καθαρά στο γήπεδό του. Είναι σα να φοβάσαι τη βροχή και να μπαίνεις στη θάλασσα για να γλυτώσεις τις σταγόνες. Σα να θέλεις να αποφύγεις τα πυρά του εχθρού και να τρέχεις να καλυφθείς μέσα στο στρατώνα του.

Με αυτή τη λογική ο ΣΥΡΙΖΑ εν τέλει απαξιώνεται από μόνος του. Αν είναι να κινηθεί η κοινωνία και η χώρα εντός αυτού του πλαισίου, γιατί δε θα ήταν πιο κατάλληλοι οι κλασικοί εκπρόσωποι του συστήματος; Αυτοί άλλωστε θα το επιχειρήσουν με όλη τους τη ζέση και όχι με μισή καρδιά...

Η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ, φαίνεται να θεωρεί βαρίδι και όχι πολλαπλασιαστή της επιρροής του τον (εν δυνάμει έστω) κοινωνικό και πολιτικό ριζοσπαστισμό με τον οποίο έχει επαφή.

Στον αντίποδα αυτού του δρόμου, η αντικαπιταλιστική αριστερά, διεκδικεί με μαζικούς όρους την πρόταξη ενός προγράμματος ρήξης με το κυρίαρχο πλαίσιο της ΕΕ, της καπιταλιστικής κυριαρχίας, του πολιτικού ολοκληρωτισμού και της ιμπεριαλιστικής ληστείας. Επιδιώκει μάλιστα, και αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό, να αποτελέσει αυτό το πρόγραμμα, άξονα αναφοράς και εμπλουτισμού των άμεσων κοινωνικών διεκδικήσεων για ψωμί, δουλειά και δημοκρατία. Δεν είναι δυνατόν να αποδεχόμαστε τη φτωχοποίηση της εργατικής γενοκτονίας και να διακηρύσσουμε πως θα διαχειριστούμε σωστά τη διανομή της ελεημοσύνης στη συνέχεια. Έξοδος από ευρωζώνη και ΕΕ, ανατροπή αυτών που κατέχουν χίλιες φορές το περιττό στην Ελλάδα. Αυτών που έχουν καταλάβει τους δρόμους, για να λειτουργούν τα κανάλια τους, ελέγχουν τις τράπεζες και τη ροή του χρήματος, αγοράζουν τζάμπα τις δημόσιες υποδομές, ανοιγοκλείνουν τις βιομηχανίες όπως γουστάρουν, ενώ τώρα ζητούν να ελέγξουν και απευθείας τους δήμους και το κράτος, "χωρίς μεσάζοντες".

Το πρόβλημα με το ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι μόνο στο πρόγραμμα και στη διακηρυσσόμενη πολιτική. Είναι, παράλληλα, στην κοινωνική και πολιτική πρακτική, στο δρόμο υλοποίησης.

Όλη η ουσία της πολιτικής στρατηγικής του, είναι το περιβόητο "ψηφίζουμε, φεύγουν".

Είναι ο ορισμός της αναμονής, της ανάθεσης, της αποφυγής της μάχης και τελικά της ύπνωσης και της ήττας. Η ανατροπή που πρέπει να γίνει απέναντι στη διαρκή αντεργατική επιδρομή του κεφαλαίου, δεν μπορεί να γίνει κυρίως με εκλογικό τρόπο, ακόμα και με το καλύτερο πρόγραμμα. Εδώ, υποτιμάται πλήρως η υλικότητα και η δύναμη του κράτους και των θεσμών του, αλλά και η καθοριστική διαμόρφωση της συνείδησης, άρα και της εκλογικής συμπεριφοράς από αυτή τη δύναμη. Είναι τελείως μεταφυσική η αναμονή της αναίρεσης όλων των βαθμών υλικής και συνειδησιακής εξάρτησης των εργαζομένων στο δήθεν προφυλαγμένο και μυστικό παραβάν.

Κάθε ψηφοφόρος ξέρει ότι την επόμενη μέρα, είτε ως εργαζόμενος στον ιδιωτικό τομέα, είτε ως συμβασιούχος στο δημόσιο, είτε ως συνταξιούχος με ερώτημα αν του φτάνει η σύνταξη για τα φάρμακα, δεν μπορεί να κινηθεί όπως θέλει. Η μετάβαση από το εγώ στο εμείς, προϋποθέτει άλλα πράγματα. Η δε αίσθηση του ότι "εμείς μπορούμε", μπορεί να υπάρξει μόνο με όρους αγωνιστικού ρεαλισμού, δηλαδή με όρους μαζικής πάλης. Αυτός όμως είναι εντελώς διαφορετικός πολιτικός προσανατολισμός στο εργατικό κίνημα, στην οργάνωση των ανέργων και γενικά τη λαϊκή και κοινωνική κινητοποίηση.

Ο κόσμος βοά πλέον σε ότι αφορά την τυπικότητα και το μη ουσιαστικό χαρακτήρα της αστικής, κοινοβουλευτικής - λεγόμενης- δημοκρατίας. Καθόλου δε σημαίνει ότι η αμφισβήτησή της, ιδιαίτερα στο βαθμό που η αριστερά περιορίζεται στο ρόλο του τελευταίου αφελούς υπερασπιστή της, θα γίνεται από προοδευτικές θέσεις. Το ρεύμα της αποχής, όσο και αν συχνά ανιχνεύονται εντός του τάσεις ριζοσπαστικής κριτικής, αποτελεί κατά βάση έκφραση απόσυρσης προς το ιδιωτικό, το αδιάφορο, το απολιτικό και τελικά συμπυκνώνει περισσότερο παραίτηση παρά αμφισβήτηση. Ακόμη σοβαρότερο είναι το στοιχείο που ενσωματώνει ο φασισμός: Κατάργηση (και τυπική) κάθε έννοιας δημοκρατίας, "μιας και

αυτή έτσι και αλλιώς δε λειτουργεί παρά μόνο για να ξεπλένει πολιτικούς”.

Στις εκλογές της 18ης Μαΐου, εκτός από την ανοχή των υποψηφίων των ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, είδαμε καθαρά και τις δύο παραπάνω τάσεις και κανείς δε μπορεί να εθελοτυφλεί. Τέσσερις (4) στους δέκα (10) ψηφοφόρους, θεώρησαν πως αυτή η διαδικασία είναι άχρηστη, ενώ σχεδόν ένας (1) στους δέκα (10) από τους συμμετέχοντες, ερωτοτροπούν με τη φασιστική ιδέα όχι της ουσιαστικοποίησης, αλλά της πλήρους και τυπικής κατάργησης της δημοκρατίας.

Στον αντίπερα όχθη αυτής της λογικής η αντικαπιταλιστική αριστερά επιχειρεί να συγκροτήσει μια πρόταση συμμετοχής, συλλογικού αγώνα, ανάπτυξης της λογικής της ρήξης και της προετοιμασίας γι αυτήν.

Θα πει κάποιος, μα τώρα εκλογές έχουμε, δε θα κριθούν όλα αυτά. Σωστά, αλλά η τοποθέτηση σε αυτές απέναντι σε αυτά τα ερωτήματα, διαμορφώνει και αυτή ένα συσχετισμό, ο οποίος θα μετρήσει στην σκληρή αναμέτρηση της ερχόμενης περιόδου.

Είναι άλλο πράγμα να πριμοδοτηθεί η άποψη “θα σώσουμε την Ελλάδα μέσα στο ευρώ” και η τραγελαφική πρόταση για “αποχώρηση της ΕΕ από την τρίοικα” και άλλο πράγμα να ενισχυθεί η άποψη “ευρωζώνη σημαίνει μνημόνια διαρκείας και συνεπώς έξοδος από αυτήν. Το δεύτερο προετοιμάζει για μια αναπόφευκτη σύγκρουση όταν τεθεί ζήτημα διαγραφής του χρέους. Το πρώτο εξασφαλίζει είτε ακαριαία προσαρμογή αλλά Κύπρος είτε ξαφνική ήττα στην θεωρητική περίπτωση επιλογής μιας ρήξης με το λαό απροετοίμαστο.

Είναι άλλο πράγμα να ενισχυθεί η πεποίθηση ότι η αριστερή πολιτική θα εφαρμοστεί με την μπάντα του δήμου επικεφαλής, την συνδρομή της χρυσαυγίτικης αστυνομίας και την ανοχή της ΕΕ και του ΝΑΤΟ και άλλο πράγμα ο προσανατολισμός για ένα μαχητικό εργατικό και ευρύτερο κοινωνικό κίνημα, συνενωμένο πάνω σε ένα πολιτικό πρόγραμμα ρήξης και λαϊκού ξεσηκωμού.

Η συζήτηση περί “χρόνου” είναι συνεπώς αχρείαστη υπεκφυγή. Η διαφορά της ΑΝΤΑΡΣΥΑ με το ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι ότι η πρώτη θέλει να γίνουν τα πράγματα αμέσως και ακαριαία, ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ “με τη σειρά τους” και με σύνεση. Η διαφορά είναι στην κατεύθυνση. Ανάλογα με το τι επιλέγεις και τι εκτιμάς, προετοιμάζεις ανάλογα.

Με τον ίδιο τρόπο η απόσταση του ΚΚΕ από την ΑΝΤΑΡΣΥΑ δεν σχετίζεται με το αν η αποδέσμευση από την ΕΕ θα γίνει πριν ή μετά από την “λαϊκή εξουσία”, αλλά με το αν αυτός ο στόχος, μαζί με άλλους φυσικά, θα προταχθεί τώρα ως άξονας συσπείρωσης και δρόμου για μια αντικαπιταλιστική ανατροπή.

Η συζήτηση αυτή έχει μάκρος. Πρέπει όμως και να μπορεί να διεξαχθεί και να μην συντριβεί ανάμεσα στις συμπληγάδες μιας δήθεν “άμεσης απάντησης” που κυοφορεί μια ακαριαία στρατηγικού χαρακτήρα ήττα και μιας δήθεν “στρατηγικής απάντησης” που πετάει την μπάλα στην εξέδρα και αρνείται την διεκδίκηση της ανατροπής σήμερα με λαϊκό ξεσηκωμό.

Η ισχυρή παρουσία, του τρίτου, διακριτού πόλου της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, της ΑΝΤΑΡΣΥΑ σε αυτή τη διαδρομή θα αποτελεί όχι μόνο μια εύλογη δικαίωση για τις προσπάθειες των αγωνιστών της, αλλά, κυρίως ένα μεγάλο κέρδος για ολόκληρη την αριστερά, ειδικά την κομμουνιστική. Χωρίς την ΑΝΤΑΡΣΥΑ, όλη η αριστερά θα πάει επικίνδυνα “δεξιά”.

Αυτό το ερώτημα τίθεται στις ευρωεκλογές της ερχόμενης Κυριακής. Δε βγάζουμε κυβέρνηση, αλλά διαμορφώνουμε τους όρους της ανατροπής. Χρειάζεται ψήφος και στάση που θα κρατεί ανοιχτή αυτή τη συζήτηση και θα αποδεικνύει ότι ο ήχος από το καμπανάκι της κάλπης των περιφερειακών εκλογών, από κάποιους ακούστηκε...

* βασικά στοιχεία του κειμένου αναπτύχθηκαν σε ομιλία στην συγκέντρωση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στο Χαλάνδρι για τις ευρωεκλογές

aristeroblog.gr